

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy
	☒ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia práva EÚ
V prípade transpozície uveďte zoznam transponovaných predpisov:	
Termín začiatku a ukončenia PPK	apríl – máj 2022
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	máj 2022
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	

2. Definovanie problému
<p>V súvislosti so záväzkami vlády Slovenskej republiky týkajúcich sa zlepšenia prístupu k spravodlivosti a zlepšenia vymáhateľnosti práv sa navrhuje zmena právnej úpravy zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov. V rámci vedených exekučných konaní je potrebná dôraznejšia právna úprava týkajúca sa vymáhania povinností vo vedených exekučných konaniach (povinnosť poskytnúť súčinnosť, povinnosť podať vyhlásenie o majetku a pod.), ktorých splnenie je nevyhnutné (potrebné) pre rýchle a efektívne ukončenie vedeného exekučného konania. Okrem uvedeného predkladateľ eviduje aj niektoré aplikačné problémy v oblasti vymáhania iných povinností, ako je splnenie peňažnej povinnosti, tzv. nepeňažných povinností, najmä vo vzťahu k flexibilite vymožitelnosti týchto povinností. V súčasnosti je dotknutá právna úprava problematická a v niektorých prípadoch táto úprava nenapomáha k donúteniu povinného splniť svoje „nepeňažné“ povinnosti uložené exekučným titulom, prípadne iné povinnosti, ktoré sú potrebné pre ukončenie exekučného konania (napr. poskytnúť súčinnosť, podať vyhlásenie o majetku). Okrem uvedeného sa navrhuje aj riešenie niektorých aplikačných problémov, vrátane právnej úpravy, ktorá by mala v konečnom dôsledku napomôcť zlepšeniu podnikateľského prostredia.</p>
3. Ciele a výsledný stav
<p>Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy je zrýchliť a zefektívniť vedenie exekúcií na uspokojenie práv na nepeňažné plnenie v súlade so záväzkami vlády Slovenskej republiky týkajúcich sa zlepšenia prístupu k spravodlivosti a zlepšenia vymáhateľnosti práv, ako aj zefektívniť právnu úpravu vynucovania iných povinností nevyhnutných pre ukončenie exekučného konania. Navrhované zmeny majú za cieľ najmä vo vzťahu k exekúciám na uspokojenie práv na nepeňažné plnenia právnu úpravu nastaviť tak, aby v rámci vedenia týchto exekúcií právna úprava zabezpečovala efektívnejšie a rýchlejšie uspokojenie nepeňažných práv oprávnených vymáhaných v týchto exekučných konaniach, nakoľko v súčasnosti je možné konštatovať, že tieto spôsoby výkonu exekúcie nespĺňajú v požadovanom rozsahu svoj cieľ, a to uspokojenie nepeňažných práv oprávnených. V tejto súvislosti sa navrhuje zmena a doplnenie právnej úpravy výkonu exekúcií na uspokojenie práv na nepeňažné plnenie, ktorá má za cieľ zrýchliť a zefektívniť tieto spôsoby výkonu exekúcií, pričom sa navrhujú aj postupy pre flexibilnejší postup v týchto exekučných konaniach, najmä vo vzťahu k uspokojeniu týchto práv prostredníctvom náhradného plnenia. Súčasne sa navrhuje zavedenie tzv. donucovacích opatrení, ktorými majú byť peňažná pokuta, zadržanie vodičského preukazu, zadržanie osvedčenia o evidencii vozidla a použitie technických prostriedkov brániacich užívaniu veci. Donucovacie opatrenia majú slúžiť na vynútenie a upevnenie súdnej autority, vrátane autority exekútora ako osoby určenej a splnomocnenej štátom na vykonávanie núteného výkonu exekučných titulov, ktorá je v právnom štáte súčasťou súdnej moci, a tým majú viesť k rýchlemu a efektívnemu plneniu povinností povinných osôb v exekučnom konaní a súčasne k rýchlejšej a účinnej ochrane</p>

práv a oprávnených záujmov dotknutých osôb, najmä k rýchlemu, hospodárnemu a efektívnemu vymoženiu nárokov vymedzených v exekučnom titule. Tieto donucovacie opatrenia budú aplikovateľné nielen pri vynucovaní plnenia povinnosti súčinnosti (v tomto prípade však len donucovacie opatrenie v podobe peňažnej pokuty) a povinnosti uskutočniť vyhlásenie o majetku, ale aj v exekučných konaniach vedených na uspokojenie práv na nepeňažné plnenie, ako aj v exekúcii na vymoženie pohľadávky na výživnom (v súvislosti s čím súčasne dochádza k vypusteniu právnej úpravy exekúcie zadržaním vodičského preukazu). Okrem uvedeného sa navrhujú aj niektoré úpravy, ktoré majú za cieľ zefektívniť vedenie exekučného konania a vymoženie pohľadávky oprávneného v exekučnom konaní, ako aj posilniť postavenie oprávneného v exekučnom konaní.

4. Dotknuté subjekty

Právnické osoby, fyzické osoby, súdny exekútor, štát

5. Alternatívne riešenia

V rámci posudzovania alternatívnych riešení vo vzťahu k úpravám týkajúcich sa výkonu exekúcií na uspokojenie práv na nepeňažné plnenie sa uplatňuje nulový variant, nakoľko neprijatie navrhovanej právnej úpravy by malo za následok zachovanie súčasného stavu a teda výkon tzv. nepeňažných exekúcií by stagnoval a nebolo by možné využiť navrhované postupy zabezpečujúce flexibilnejšie konanie. Rovnako tak by v niektorých prípadoch neexistovala, resp. ostala zachovaná pomerne komplikovaná právna úprava umožňujúca plnenie tzv. nepeňažnej povinnosti prostredníctvom náhradného plnenia.

Vo vzťahu k právnej úprave donucovacích opatrení je potrebné uviesť, že v rámci posudzovania inštitútov, ktoré by mali zabezpečiť zrýchlenie a zefektívnenie exekučného konania boli posudzované nielen konkrétne donucovacie opatrenia (alternatívnym riešením bolo aj zavedenie donucovacieho opatrenia zadržania dokladov osvedčujúcich spôsobilosť dopravného prostriedku na prevádzku, ktoré bolo však vzhľadom na neexistujúce elektronické databázy týchto oprávnení – vo väčšine prípadov - vyhodnotené ako neefektívne, resp. takéto opatrenie by vo vzťahu k väčšine týchto osvedčení bolo nevykonateľné, resp. vykonateľné len s nadmernými ťažkosťami a nadmernými nákladmi na elektronizáciu procesov), ale aj procesný postup pri ich ukladaní (exekútor alternatívne exekučný súd).

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?

☒ Áno

☐ Nie

Návrh vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 67/2018 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

7. Transpozícia práva EÚ

8. Preskúmanie účelnosti

K preskúmaniu účinnosti a účelnosti návrhu zákona bude dochádzať priebežne/každoročne k 31. decembru (prvé preskúmanie najneskôr k 31. decembru 2023), a to na základe údajov vedených v informačných systémoch Ministerstva spravodlivosti SR a v Centrálnom registri exekúcií, a to podľa počtu vedených exekučných konaní a ich úspešnosti (v závislosti od uspokojenia oprávneného priamo alebo prostredníctvom náhradného plnenia), podľa počtu uložených a zrušených donucovacích opatrení v závislosti od druhu donucovacieho opatrenia a ich úspešnosti v exekučnom konaní. V rámci posudzovania účinnosti a účelnosti návrhu zákona sú súčasne má preskúmať aj zvýšenie administratívnej záťaže tak na strane exekútorov, ako aj na strane súdov.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

9. Vybrané vplyvy materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☐ Áno	☒ Nie	☐ Čiastočne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☐ Áno		☒ Nie
Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:			

Sociálne vplyvy	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho			
vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky

Návrh zákona predpokladá vplyvy na rozpočet verejnej správy, na podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy a vplyvy na informatizáciu, pričom vplyvy sú zhodnotené v jednotlivých analýzach k doložke vplyvov. Vo vzťahu k jednotlivým analýzám vplyvov je potrebné uviesť, že niektoré vplyvy nebolo možné kvantifikovať, nakoľko neexistujú relevantné údaje, na základe ktorých by bolo možné takúto kvantifikáciu vykonať, a tieto údaje nie je možné ani získať z existujúcich informačných systémov, a to vzhľadom na rôznorodosť právnych vzťahov a vedených exekúcií (nie je možné predpokladať spôsob vedenia exekúcie), právnych inštitútov (je výlučne na vôli exekútora, prípadne oprávneného alebo povinného, akým spôsobom sa v exekúcii bude pokračovať, či sa využijú donucovacie opatrenia, písomná dohoda medzi účastníkmi exekučného konania o náhradnom plnení, či sa vymôže náhradné plnenie, či oprávnený je ochotný uhradiť preddavok na náklady exekučného konania, atď.) a vzhľadom na rozmanitosť a flexibilitu procesov v exekučnom konaní (nie je objektívne možné predpokladať postup v exekučnom konaní a ani rozhodnutie oprávneného o tom, aké úkony a inštitúty využije), pričom spôsob výkonu konkrétnej exekúcie závisí od rôznorodých faktorov, ktoré nie je možné predpokladať, nakoľko vývoj a postupy s výlučne závislé od správania sa účastníkov v konkrétnych exekučných konaniach, od správania sa tretích osôb, ako aj od zvolených postupov exekútora, a súčasne od vôle a možností povinného spolupracovať v exekučnom konaní a plniť si svoje povinnosti.

11. Kontakt na spracovateľa

JUDr. Alena Hambáleková
 Sekcia legislatívy občianskeho a obchodného práva
 Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
 Tel.: 02/ 888 91 117
 Mail: alena.hambalekova@justice.sk

12. Zdroje

Informačné systémy Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Centrálny register exekúcií.

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. 144/2021 (v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné ☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie ☒ Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

K doložke vybraných vplyvov

Komisia odporúča predkladateľovi vyznačiť v Doložke vybraných vplyvov v časti 9. Vybrané vplyvy materiálu „neuplatňovanie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov.“

Odôvodnenie: Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje v prípade, ak sú v doložke identifikované vplyvy, ktoré sa týkajú nákladov na podnikateľské prostredie. Komisia konštatuje, že predkladateľ uvádza v analýze iba kvalitatívny popis vplyvov.

Vyhodnotenie:

Pripomienka bola akceptovaná a doložka vplyvov bola upravená v súlade s uplatnenou pripomienkou.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

V doložke vybraných vplyvov je označený negatívny, rozpočtovo nezabezpečený vplyv na rozpočet verejnej správy. V analýze vplyvov sú v tabuľke č. 1 kvantifikované celkové negatívne výdavky na kapitolu MV SR v sume 361 000 eur v roku 2022 súvisiace so zavedením elektronickej služby na účel vyznačenia zadržania vodičského preukazu a jeho zrušenia v dôsledku uloženého alebo zrušeného donucovacieho opatrenia a v

súvislosti so zavedením elektronickej služby na účely zasielania údajov o zadržaní alebo zrušení zadržania osvedčenia o evidencii vozidla.

V analýze vplyvov v časti 2.1.1. *Financovanie návrhu* predkladateľ uvádza návrh na riešenie zvýšených výdavkov navýšením záväzných ukazovateľov – limitu výdavkov kapitoly MV SR.

MF SR upozorňuje, že v rozpočte verejnej správy na roky 2022 až 2024 nie je na tento účel v kapitole Všeobecná pokladničná správa vytvorená žiadna rezerva.

Všetky negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy vyplývajúce z návrhu zákona žiada Komisia zabezpečiť v rámci schválených limitov výdavkov kapitoly MV SR na príslušné rozpočtové roky bez dodatočných požiadaviek na rozpočet verejnej správy. V nadväznosti na uvedené je potrebné upraviť doložku vybraných vplyvov a analýzu vplyvov na rozpočet verejnej správy tak, aby z nich nevyplýval rozpočtovo nekrytý vplyv. Predmetné konštatovanie je potrebné uviesť v časti 2.1.1. *Financovanie návrhu* analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy.

Vyhodnotenie:

V rámci rozporových konaní realizovaných po medzirezortnom pripomienkovom konaní za účasti Ministerstva financií Slovenskej republiky a Ministerstva vnútra Slovenskej republiky bolo dohodnuté navýšenie vplyvu na rozpočet verejnej správy o ďalších 30 000 eur s DPH, a to vzhľadom na potenciálne zapojenie sa Finančnej správy Slovenskej republiky do zavádzaných elektronických služieb v rámci daňových exekúcií, pričom tieto vplyvy ostávajú rozpočtovo nekryté a Ministerstvo financií Slovenskej republiky tieto vplyvy nerozporuje.

K vplyvom na podnikateľské prostredie

Komisia odporúča predkladateľovi dopracovať bod 3.4 v Analýze vplyvov na podnikateľské prostredie.

Odôvodnenie: Navrhované právna úprava zavádza donucovacie opatrenia, ktoré môžu byť v exekučných konaniach uplatnené voči podnikateľským subjektom, a ktoré je potrebné popísať v časti 3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie.

Vyhodnotenie:

Pripomienka bola akceptovaná a analýza vplyvov na podnikateľské prostredie bola dopracovaná v súlade s uplatnenou pripomienkou.

K sociálnym vplyvom

V bode 4.1 Analýzy sociálnych vplyvov Komisia odporúča kvantifikáciu vykonať aspoň prostredníctvom vybraných modelových príkladov.

V bode 4.2 Analýzy sociálnych vplyvov Komisia za potrebné zhodnotiť návrhy tých opatrení, ktoré zakladajú vplyv v súvislosti s ochranou práv a právom chránených záujmov či už povinného alebo oprávneného. Napríklad, v súvislosti s návrhom úpravy, podľa ktorej sa oprávnený môže zbaviť svojej povinnosti poskytnúť povinnému bytovú náhradu alebo náhradné ubytovanie zaplatením dohodnutej peňažnej sumy na základe písomnej dohody s povinným, vzniká negatívny vplyv na ochranu práv povinného, a to najmä pri zraniteľných skupinách obyvateľstva.

V bode 4.2 tiež Komisia odporúča zhodnotiť aj návrhy na zavedenie nových možností exekútora požadovať preddavky na výdavky spojené s vedením exekučného konania.

Vyhodnotenie:

Pripomienka bola akceptovaná a analýza sociálnych vplyvov bola dopracovaná v súlade s uplatnenou pripomienkou. Pre úplnosť je potrebné uviesť k pripomienke k bodu 4.2., že písomná dohoda o poskytnutí peňažného plnenia namiesto bytovej náhrady alebo náhradného ubytovania nezakladá negatívny vplyv na ochranu práv povinného, a to ani v prípade zraniteľných skupín obyvateľstva, práve naopak. Táto právna úprava zabezpečí riadny výkon exekúcie a súčasne poskytnutie takejto peňažnej náhrady namiesto návrhu zmluvy zabezpečujúcej bytovú náhradu alebo náhradné ubytovanie poskytne povinnému priamo financie, ktoré môže využiť podľa vlastného uváženia. Je dôležité zdôrazniť, že táto možnosť prichádza do úvahy jedine na báze dobrovoľnosti.

K vplyvom na informatizáciu spoločnosti

Komisia žiada o doplnenie vypracovanej analýzy vplyvov na informatizáciu spoločnosti.

Vyhodnotenie:

Pripomienka bola akceptovaná a analýza vplyvov na informatizáciu spoločnosti bola dopracovaná v súlade s uplatnenou pripomienkou Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky.

III. Záver: Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje
nesúhlasné stanovisko

s materiálom predloženým na predbežné pripomienkové konanie s odporúčaním na jeho dopracovanie podľa pripomienok v bode II.

IV. Poznámka: Predkladateľ uvedie stanovisko Komisie do doložky vybraných vplyvov spolu s vyhodnotením pripomienok.

Nesúhlasné stanovisko Komisie neznamena zastavenie ďalšieho schvaľovacieho procesu. Stanovisko Komisie slúži ako podklad pre informované rozhodovanie vlády Slovenskej republiky a ďalších subjektov v rámci schvaľovacieho procesu. Predkladateľ má možnosť dopracovať materiál podľa pripomienok a zaslať ho na opätovné schválenie Komisie, ktorá môže následne zmeniť svoje stanovisko.

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č. 144_2/2021 (v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: